

Human

(Centered)

Design

Mgr. Michal Špaček
MK Roztoky
spacek@roztoky.cz

Průmysl 4.0

Základní vize tzv. čtvrté průmyslové revoluce se objevily v roce 2011. Podle této myšlenky vzniknou „chytré továrny“, které budou využívat kyberneticko-fyzikální systémy.

Ty převezmou opakující se a jednoduché činnosti, které do té doby vykonávali lidé.[2]

To bude provázet změna pracovního trhu, kdy by mohla být ohrožena zaměstnanost osob u kterých počítače s novými řídicími/rozhodovacími systémy či těmito systémy řízené robotické systémy nahradit lidskou sílu (příkladem může být diagnostické lékařské systémy, právnícké u vyšších kvalifikací nebo universální výrobní linky, které nahradí pracovníky s nižší kvalifikací).

Měla by vznikat nová pracovní místa, která však budou vyžadovat vyšší kvalifikaci zaměstnanců.[1]

Jednoduché činnosti v knihovně?

Cirkulace - pípání čárových kódů

Katalogizace - může být prosté pípání čárových kódů

Další činnosti, které nemusíme dělat?

Sdílená katalogizace

Kolik hodin času tráví pracovníci v knihovnách katalogizací?

Příliš mnoho.

A dělají to dobře?

Ne. Ze sdílené katalogizace je vidět, kolik možných verzí existuje a značná část z nich bude pravděpodobně chybná, neúplná, nebo jinak nedokonalá.

Nešlo by to lépe?

Stačí získat od nakladatelů pár údajů navíc proti OK NK a minimální záznam může být online při vydání.

Služby knihoven

Rozšíření do nových polí

- Makers space?
  - 3D Tisk
  - Rukodělné
  - aktivity
- Knihovny věcí
- Co-Working
  - Technologie
- Pobytové prostory

Stávající služby

"Půjčovny knih" ≠ Zaprášené sklady knih

- Novinky
- Informace "šité na míru"
  - kurátor pro informační přehlcení
  - děláme to všichni, jen si někdy neuvědomujeme, jaká služba to je.
- Lidský kontakt
  - Řehákovi umřel křeček.

"Automatizace"

Přenos činnosti na uživatele

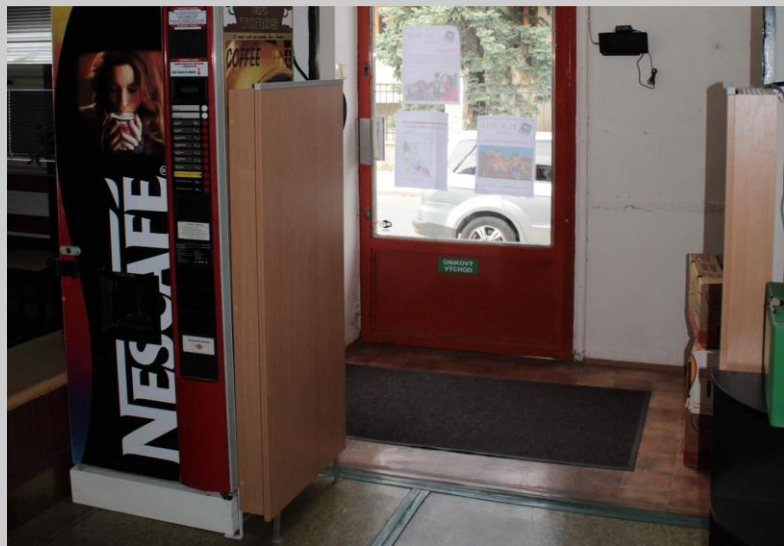
- nárok na IT zdatnost
- lidský kontakt?
- moderní technologie?

Automatizace v knihovnách?

RFID Systémy → Radiofrekvenční identifikace = na dálku poznám, co jde kolem.

Plně automatizovaný systém → nemusím nikoho učit jej používat, pokud dokáže projít dveřmi

"Design" uživatelů

Naučit potenciální uživatele, používat služby, které umíme.

Půjčování papírových knih není skomírající služba

- znát cílové skupiny
- umět vychovat ke čtení
- číst nebudou všichni
- kolik procent stačí?
- máme je?
- Co můžeme dělat, aby četli všichni, kdo chtějí?

Učíme děti číst

V rámci zřejmě nutné reformy vzdělávacího přístupu k mládeži je zásadní otázka: Kdo určuje, co se bude učit.

Pedagog nebo Dítě?

V reakci na přílišnou organizaci dětského času jsem přišel s nestrukturovaným čtenářským kroužkem - základní pravidla platí, a dál je to na nich.

Neříkáme mládeži, co a jak mají dělat.

Učitelky mají “volno”, a děti svobodu.

Mnohé narazí na to, že si s ní neumí poradit, ale překvapivě brzy to zvládnou.

Na závěr

Adaptace - ve světě, který se mění musíme reagovat, ale zároveň není dobré rezignovat na věci, které umíme.

Přizpůsobujme se světu, ale zároveň přizpůsobme svět nám.

Rozumný člověk se přizpůsobuje světu,
nerozumný se usilovně snaží přizpůsobit svět sobě.

Proto je všechn pokrok závislý na člověku nerozumném.

George Bernard Shaw

